

## Sammenlignende Forsøg med Svin af forskellig Afstamning.

Af P. A. Mørkeberg.

64. Beretning fra Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Laboratorium for landøkonomiske Forsøg udkom i Slutningen af forrige Aar. Den omhandler sammenlignende Forsøg med Svin af forskellig Afstamning, og den kaster altsaa Lys over et Emnè, som i de senere Aar har været og fremdeles er aktuelt og af stor økonomisk Betydning. Det maa da antages, at en kort Fremstilling af Forsøgsplanen og Forsøgets Udførelse samt dets Hovedresultater maa være af Interesse for Tidsskriftets Læsere, hvorfor jeg paa Redaktionens Anmodning skal forsøge at løse denne Opgave.

Som bekendt gaar Svineavlens Ledelse ud paa at frembringe en »Dansk Landsvinerace«, som er frugtbar, levedygtig, hurtigt voksende og trivelig nok til at passe for de danske Landmænd og samtidig fin, formfuld og kødfuld nok til at kunne tilfredsstille Fordringerne paa vort Hovedmarked, England. Men da vi endnu ikke ere naaede saa vidt, at sidstnævnte Fordringer kunne opfyldes, har Ledelsen yderligere den Opgave — foreløbig — at frembringe Brugsdyret — det, som ikke anvendes til Avl, men hvis Flæsk sendes til England — ved at krydse Landsørerne med Orner af Yorkshirerace.

Denne Plan for Svineavlens Ledelse blev lagt i Midten af 1890erne. Og den vandt Tilslutning hos de bevilgende Myndigheder og hos de Ledende inden for Landbrugsorganisationerne. Førstnævnte stillede Penge til Raadighed, og Landboforeningerne sørgede for Oprettelsen og Udviklingen af Avlscentre for Svin

af Landrace og Svin af Yorkshirerace, saa Landmændene til enhver Tid kunde skaffe sig Søer af ren Landrace og Orner af ren Yorkshirerace, hvornæst Dyrskuerne indrettedes saaledes, at Svinene inddeltes i 2 Afdelinger, en for hver af nævnte Racer. Fremdeles blev der givet Tilskud til Svineavlsforeninger, som enten drev ren Landsvineavl eller Krydsningsavl mellem Søer af Landrace og Orner af Yorkshirerace.

Organisationen til Planens Gennemførelse kom altsaa i Orden. Og den er ogsaa blevet benyttet i saa stor Udstrækning, at saa vel de bevilgende Myndigheder som Landboforeningerne have fundet Anledning til at opretholde den. Navnlig den Del af Planen og Organisationen, som gaar ud paa at udvikle Landracen til størst mulig Fuldkommenhed, har fundet betydelig Medbør. Derimod har Krydsningsavlen mellem Søer af ren Landrace og Orner af ren Yorkshirerace ikke fundet saa stor Tilslutning hos Svineopdræterne som ventet. En stor Procentdel af Landmændene har ikke delt den Anskuelse, at den nævnte Krydsningsavl var en Nødvendighed for at frembringe en fin Vare til det engelske Marked og for at bevare en Overpris for det danske Flæsk, som afsættes der.

Forsøgslaboratoriet blev hurtigt interesseret i dette store Forehavende — og det af tvende Grunde. Først og fremmest ønskede det at yde sin Medvirkning ved Udvalget af Stamdyr i Arnestederne for Svineavlens Udvikling, Avlscentrene, hvor man — alle andre Forhold lige — ønsker at formere de Stamdyr, hvis Afkom er triveligt og har den største Slagteværdi. Dernæst ønskede Laboratoriet at bidrage sit til Løsningen af det store Spørgsmaal om Raceforholdets Indflydelse paa Flæskets Kvalitet.

Forsøgslaboratoriets Indgriben i denne Sag motiveres i Indledningen til Beretningen saaledes: For at støtte de Bestræbelser, som fra de Ledendes Side i 1896 bleve iværksatte med at føre Svineavlen ind i et mere rationelt Spor og samtidig at virke for Tilvejebringelse af en god Kvalitet af Flæsk, besluttede Laboratoriet sig i 1899 til at anstille nogle Fodringsforsøg med Grise, tillagte paa kaarede Stamdyr i de anerkendte Avlscentre for Svin af Yorkshirerace og Svin af dansk Landrace samt Krydsninger i første Led faldne efter Orne af Yorkshirerace og So af Landrace, for derigennem at konstatere, hvilke af disse Racer, der hurtigst naaede Slagteri-

vægt og udnyttede Foderet bedst, og ligeledes ved paafølgende Kontrolslagtninger at søge oplyst, hvorledes Dyrenes Kropbygning, Flæskets Aflejring og dettes Kvalitet som Eksportvare stillede sig for de nævnte Racer. Yderligere hedder det, at efter nogle forberedende Forsøg traadte Laboratoriet i 1901 i Forbindelse med Statskonsulenten i Svineavl og dennes Assistent, hvis Opgave det derefter blev at udpege de Stamdyr i Centrene, hvis Afkom det for Ledelsen vilde være af størst Betydning at faa anstillet Forsøg med, og hvorfra der kunde stilles Materiale til Raadighed paa de Tider, da Laboratoriet af Hensyn til Arbejdskraft og Midler kunde sætte Forsøg i Gang.

Hermed er det altsaa givet, hvorfor og hvorledes Forsøgene kom i Stand. Og hertil skal saa føjes, at Forsøgene have været anlagte som sammenlignende Forsøg mellem jævnaldrende Søskenrækker, henhørende til nævnte forskellige Afstamningstyper. Grisene ere i Reglen indkøbte i 8 Ugers Alderen, hvert Hold har bestaaet af ca. 6 Hellsøskende, af hvilke saa vidt muligt Halvdelen har været Galtgrise og de andre Sogrise, og flere saadanne jævnaldrende Hold af forskellig Afstamningstype, indsatte i samme Stald, have dannet en Forsøgsrække. Forsøgsdyrene have været anbragte paa forskellige Gaarde, hvert Hold er holdt for sig, og alle Dyrene have været opstaldede og fodrede under saadanne Forhold, som komme et i Praksis veldrevet Svinehold saa nær som muligt.

Indenfor samme Forsøgsrække have Holdene været fodrede med Foder af samme Blanding, men Foderets Mængde har rettet sig efter Dyrenes Behov, som ikke altid har været ens i alle Hold indenfor samme Forsøgsrække, bl. a. af den Grund, at de forskellige Hold, om end nogenlunde jævnaldrende, dog ikke have kunnet være ganske ens i Alder, Udvikling og Trivelihood.

Forsøgene ere udførte i Tiden fra 1899 til 1906 paa følgende Gaarde: Tybrind, Rosvang, Duelund, Rosenfeldt, Bregentved, Sanderumgaard, Constantinsborg, Alslevgaard og Karlshøj.

Nogle nærmere Omstændigheder ved Forsøgenes Ordning fremgaa af følgende Fremstilling. Paa hver Forsøgsgaard har Laboratoriet haft en Fodermester, som til Stadighed har opholdt sig der, for under Assistentens Tilsyn at afveje det ved

Forsøgsplanen fastsatte Foder til hvert Hold Svin og fordele det i rette Mængder til forskellige Givter. En Gang i hver 10- eller 14-daglige Periode er Forsøgslaboratoriets Assistent kommet til Stedet for at veje Dyrene og for med Foderværten at aftale Foderplanen for næste Periode. Foderet er udvejet hver Dag og fordelt i 3 Givter. Kornet og Majsene have været gruttede, Olielagerne knuste, Roerne raspede. Og det faste Foder er efter hver Udvejning blandet med den ligeledes udvejede Mælk og Valle, og det hele er syrnnet til hvert enkelt Hold. Dyrene ere fodrede til bestemte Tider og de have i Almindelighed faaet det Foder, de kunde fortære, men naar Dyrene vare mætte, maatte Trugene ogsaa være tømte.

Temperaturen i Luften, Stalden og Foderet er observeret og noteret 3 Gange daglig. Foderstofferne ere analyserede.

Forsøgslaboratoriets sædvanlige Omhyggelighed er med andre Ord ogsaa varetaget ved disse Forsøg.

Naar Dyrene havde naaet en for Slagterisvin passende Vægt, bleve de førte til Slagteriet, og foruden de Vejninger og Maalinger, Laboratoriet som sædvanlig lod foretage, blev ved disse Forsøg hver enkelt Krop underkastet en sagkyndig og kritisk Bedømmelse med Hensyn til Kroppens Form og Bygning, Flæskets Aflejring og Kvalitet, Knoglernes Finhed m. m. I det hele taget blev alle de Forhold, som have Betydning for Flæsket som Eksportvare, nøje gennemgaaede.

Bedømmelsen af de slagtede Svin foretoges af 2 à 3 Dommerhold, bestaaende af Slagteridirektører, Slagteriernes daværende Konsulent og Laboratoriets Assistenten. I hvert Dommerhold fungerede som Regel mindst én Direktør.

Ialt omfattede Forsøgene 1083 Dyr, fordelte paa 202 Hold og samlede i 33 Forsøgsrækker.

109 Dyr paa	21	Hold	vare	af	ren	Yorkshirerace,
308	—	—	56	—	—	første Krydsning.
644	—	—	121	—	—	ren Landrace.
Dertil kom 22 Dyr af anden Afstamning.						

Yorkshiresvinene og Landsvinene vare alle indkøbte fra tilsvarende Avlscentre i Landets forskellige Egne. De 56 Hold Krydsningsgrise vare indkøbte fra forskellige Opdrættere, men Mødrene, der vare af Landrace, og Fædrene, som vare af Yorkshirerace, vare som Regel anskaffede fra Avlscentrene.

Beretningen, som er paa 94 Sider foruden et Tabelværk paa 141 Sider, er delt i flere Hovedafsnit.

I det ene Afsnit — Tabelværket — som danner Grundmaterialet for det hele, er der gjort nøjagtig Rede for hvert Holds Afstamning samt for dets detaillerede Fodring, Foderforbrug, Vægt og Tilvækst, dels i 10 à 14 daglige Perioder, dels i større Vækstperioder à 40 Pd. fra Indsættelsen til Afgangen. Derefter kommer for hvert Hold en tabellarisk Fremstilling af Vægten ved Afgangen fra Forsøgsgaarden, levende Vægt paa Slagteriet, kold og tilskaaret slagtet Vægt og en detailleret Fremstilling af den slagtede Krops Bedømmelse. Man kan med andre Ord ved disse Tabeller følge de enkelte Hold fra Begyndelsen til Enden. Derefter følger en Række Tabeller, som belyse Foderets kemiske Sammensætning og Temperaturforholdene. Hvem der vil have fuldstændig nøjagtig Rede paa alle eller visse Enkeltheder, søger altsaa ikke forgæves. Men disse mange Enkeltheder kunne vi selvfølgelig ikke komme ind paa her; de have særlig Betydning for dem, der have med Avlens detaillerede Ledelse at gøre, de løse den ene af Laboratoriets Hovedopgaver ved dette Forsøg, at virke vejledende ved Udvalget af Stamdyr i Centrene.

De andre Afsnit af Beretningen bestaa i en gruppevis Behandling af Stoffet, en Sammenligning mellem Svin af forskellig Afstamning. Og disse Afsnit skal jeg tillade mig nærmere at omtale.

Et af Afsnittene omhandler en Sammenligning mellem Svin af Yorkshirerace, Svin af Landrace samt Krydsninger efter Orner af Yorkshirerace og Søer af Landrace. Ved denne Sammenligning behandles Stoffet fra alle de Forsøgsrækker, i hvilke Dyr af alle nævnte Afstammings typer ere indgaaede, og det vil atter sige 20 Forsøgsrækker med ca. 109 Yorkshiresvin, ca. 215 Krydsninger og ca. 258 Landsvin.

I en tabellarisk Fremstilling gøres der nøjagtig Rede for hvert af de Hold, som disse Dyr tilhøre. I 2 andre Tabeller findes Hovedresultaterne sammendragne. Disse tillader jeg mig her at gengive og at henlede Opmærksomheden paa.

Tabel I vedrører Dyrenes Trivsel, dels i 3 Vækstperioder à 40 Pd., nemlig fra 35—75 Pd., fra 75—115 Pd. og fra 115—155 Pd., dels i én samlet Vækstperiode fra 35—155 Pd. levende Vægt. A betyder Yorkshiresvin, B Krydsninger og C Landsvin.

Tabel I.

**Sammenligning mellem Svin af Yorkshirerace, Svin af Landrace  
samt Krydsninger efter Orner af Yorkshirerace og  
Søer af Landrace.**

(Trivsel.)

Af- deling	Vækstperiode									Vækstperioderne samlede		
	I			II			III			Antal Dage	Pd. Tilvækst	F.-E. pr. Pd. Tilvækst
	Antal Dage	Pd. Tilvækst	F.-E. pr. Pd. Tilvækst	Antal Dage	Pd. Tilvækst	F.-E. pr. Pd. Tilvækst	Antal Dage	Pd. Tilvækst	F.-E. pr. Pd. Tilvækst			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
A	50,2	38,3	3,48	40,3	40,8	3,85	35,2	41,2	4,36	125,5	120,5	3,91
B	49,7	38,6	3,43	38,1	40,7	3,74	32,8	39,6	4,30	120,2	118,3	3,85
C	49,5	38,4	3,41	37,1	40,0	3,74	32,1	40,1	4,33	118,7	118,4	3,84

Det fremgaar heraf, som det anføres i Beretningen, at selv om der ikke er store Udslag i nogen Retning, viser der sig dog en Antydning af, at Yorkshiresvinene ikke alene i hver Periode bruge længere Tid til at producere samme Tilvækst som de 2 andre Afdelinger, men at de tilmed ogsaa bruge lidt mere Foder til 1 Pd. Tilvækst. Krydsningerne og Landsvinene staa derimod hinanden nær i alle Forhold.

Se vi paa den sidste Afdeling af Tabellen, siger denne jo, at A har brugt 125,5 Dage om at producere en Tilvækst af 120,5 Pd., og at der til hvert Pd. Tilvækst er brugt 3,91 F.-E. B har brugt 120,2 Dage til 118,3 Pd. Tilvækst og 3,85 F.-E. til hvert Pd. Tilvækst. De tilsvarende Tal for C ere 118,7, 118,4 og 3,84.

Sammenligningen vanskeliggøres noget derved, at Tilvæksten ikke er lige stor for alle Grupper. Forsøgslaboratoriet har derfor omregnet Tallene med den Forudsætning, at hver Gruppe nøjagtig havde produceret 120 Pd. Tilvækst. Forholdene bleve da følgende:

A	producerer	120 Pd.	Tilvækst i	125 Dage	for	469 F.-E.
B	—	120	-	—	-	462 —
C	—	120	-	—	-	461 —

Forskellen bliver da, at A bruger 5 Dage og 8 F.-E. og B 2 Dage og 1 F.-E. mere til Produktion af 120 Pd. (levende) Tilvækst end C.

Ville vi dernæst vide noget om Slagtningsresultatet af de 3 Afdelinger, maa vi betragte Tabel II, der giver Oplysning om Vægt og Svind, Mængden af Eksportflæsk og Flæskets Kvalitet.

Tabel II.

**Sammenligning mellem Svin af Yorkshirerace, Svin af Landrace samt Krydsninger efter Orner af Yorkshirerace og Søer af Landrace.**

(Kvalitet af Flæsk.)

Afdeling	Vægt pr. Slagtning		pCt. Svind		pCt. Eksportflæsk	Points f. Flæskets Fasthed	Kroppens Længde i Tm. fra Hofteskaal til Snit ved Halsen	Points for					
	Levende	Slagtet, afkølet	Ved Slagtning	Som Affald				Bovparti	Tykkelse	Fordeling	Bugpartiets Form og Fylde	Skinns Form og Størrelse	Hoved, Ben og Sværens Finhed
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
A	168,2	134,5	20,1	14,2	65,7	12,9	34,2	11,3	11,3	11,4	11,9	12,2	12,1
B	169,0	133,7	20,9	14,4	64,7	13,0	34,4	11,5	11,6	11,9	11,4	11,5	11,9
C	171,1	132,9	22,3	15,0	62,7	12,2	34,8	11,3	11,4	11,7	10,7	10,4	11,1

Til nærmere Forstaaelse af denne Tabel maa jeg forklare, at Flæsket er blevet bedømt efter et Pointssystem, hvor 15 betyder ug, 12 = mg, 9 = g, 6 = tg o. s. v. De mellemliggende Tal svare til Hovedkarakterernes Variering ved Tilføjelse af + eller ÷. A, B og C have samme Betydning som paa foregaaende Tabel.

Se vi nu først paa Vægtribrikerne 1 og 2, da betyde disse levende Vægt ved Ankomsten til Slagteriet og slagtet Vægt

Dagen efter Slagtningen, naar Kroppene ere afkølede. Det fremgaar heraf, at som levende vejede B 0,8 Pd. og C 2,9 Pd. mere end A, men at Forholdet blev omvendt efter Slagtningen, idet B nu vejede 0,8 og C 1,6 Pd. mindre end A. Yorkshire-svinene have altsaa haft det mindste og Landsvinene det største Svind, hvad der ogsaa fremgaar af Rubrik 3, som viser, at A er svundet 20,1 pCt., B 20,9 pCt. og C 22,3 pCt.

Men naar Svinene ere slagtede og afkølede, kommer Tilskæringen, idet Hoved, Rygben, Skulderblad, Tær og andre Smaating, som vi tilsammen kalde Affald, fjernes, og der viser det sig atter, at A svinder mindst, B lidt mere og C mest, henholdsvis 14,2, 14,4 og 15 pCt.

Naar Slagtesvindet er fraregnet og Affaldet fravejet, have vi det egentlige Bacon, Eksportflæsket, tilbage. Dettes Mængde er opført i Rubrik 4 som pCt. af levende Vægt. Og her viser det sig, at B har givet 1 pCt., men C 3 pCt. mindre salgbart Flæsk end A, hvilket maa betragtes som en ret betydelig Forskel.

Rubrik 6 viser Points for Flæskest Fasthed. Her har B den bedste og C den daarligste Karakter.

Med Hensyn til Bovpartiets Bygning og Rygflæskest Tykkelse og Fordeling er der ikke stor Forskel paa A, B og C, men de give dog alle Udslag til Fordel for B.

Komme vi derimod til saa værdifulde Forhold som Bugens Form og Fylde, Skinkernes Form og Størrelse og Finheden af Hoved, Ben og Svær, er der en betydelig Forskel til Fordel for Yorkshiresvinene og Krydsningerne, som Tallene vise.

Alt i alt viser Tabel II, at der vel er nogen Forskel fra A til B, men at Forskellen er betydelig større fra A til C, og her er det særlig den bedre Bug og de fyldigere Skinker, der tale til Fordel for A, og ved en virkelig Kvalitetsbetaling maatte denne Forskel betinge en højere Pris. Dertil kommer jo saa, at A har 3 pCt. Eksportflæsk mere end C, hvilket, alle andre Forhold lige, er ensbetydende med, at A-Holdene bringe bedre Priser hjem end C-Holdene, som have det større Svind.

Det næste Afsnit er en Sammenligning mellem Krydsningssvin og Svin af Landrace.

Ved denne Sammenligning ere alle de Forsøgsrækker benyttede, i hvilke baade Krydsninger og Landsvin have været inddragne, d. v. s. alle de i det foregaaende Afsnit omtalte B- og C-Hold og flere til. Der er nemlig dannet flere Forsøgs-



rækker for Krydsninger og Landsvin, i hvilke ægte Yorkshire-svin ikke have været medtagne. Denne Sammenligning kommer til at gælde 27 Forsøgsrækker med ca. 276 Krydsninger og ca. 408 Landsvin.

I Beretningen behandles denne Sammenligning paa tilsvarende Maade som den foregaaende, nemlig ved Hjælp af 2 Tabeller, en for Trivsel og en for Vægt, Svind, Eksportflæsk og Flæskets Kvalitet. Disse Tabeller fremføres ogsaa her — Tabel III og IV — da de give en fortrinlig Oversigt angaaende Forsøgsresultatet.

Ogsaa denne Sammenligning er af stor Interesse; thi Kampen ude i Landet staar ikke mellem Yorkshiresvin og Landsvin, rene Yorkshiresvin ønske Landmændene i Almindelighed ikke, de ere for vanskelige at behandle, Kampen staar mellem Krydsninger og Landsvin.

Som Indledning til dette Afsnit indeholder Beretningen nogle Bemærkninger om Sundhedsforholdene, hvorom det hedder: Ved alle Forsøgsrækker har Sundhedstilstanden mellem Dyrene været tilfredsstillende, og naar det undertiden bliver gjort gældende, at Landsvinene ere mere livskraftige og mindre udsatte for Sygdomme end Krydsningssvinene, saa kan dette i alle Tilfælde ikke siges om de Dyr, vi have haft med at gøre, og iblandt disse skulde dog Afkom fra nogle af de mest udprægede Stamdyr i Centrene være repræsenterede. Nu have Forsøgene jo ganske vist først modtaget Grisene i en Alder af 7 à 8 Uger, og paa dette Tidspunkt er den værste Periode for Dødelighed selvfølgelig overstaet, men af de Dyr, som have været med i ovennævnte 27 Forsøgsrækker, er der under Forsøgenes Udførelse af forskellige Aarsager afgaaet 3,2 pCt. af Krydsningsgrisene, men 7 pCt. af Landracegrisene, og dette tyder da i alt Fald ikke paa, at Krydsningerne ere mindst modstandskraftige.

Se vi nu paa Tabel III, som angaar Triveligheden hos Krydsningssvinene (B) og Landsvinene (C), viser det sig, at B-Holdene have brugt lidt længere Tid og lidt mere Foder til den levende Tilvækst end C-Holdene.

Klargøres denne Sag paa samme Maade som i foregaaende Afsnit ved at omregne den samlede Tilvækst i de 3 Perioder til 120 Pd. for begge Afdelinger, viser det sig, at

B-Holdene have produceret 120 Pd. Tilvækst i 123 Dage for 466 F.-E. og  
 C- — — — 120 — — — 119 — — — 458 —

Forskellen bliver da, at B-Holdene have brugt 4 Dage og 8 F.-E. mere end C-Holdene til Produktionen af 120 Pd. levende Tilvækst.

Tabel III.

## Sammenligning mellem Krydsninger og Svin af Landrace.

(Trivsel.)

Af- deling	Vækstperiode									Vækstperioderne samlede		
	I			II			III			Antal Dage	Pd. Tilvækst	F.-E. pr. Pd. Tilvækst
	Antal Dage	Pd. Tilvækst	F.-E. pr. Pd. Tilvækst	Antal Dage	Pd. Tilvækst	F.-E. pr. Pd. Tilvækst	Antal Dage	Pd. Tilvækst	F.-E. pr. Pd. Tilvækst			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
B	49,3	38,7	3,42	38,7	40,4	3,81	34,0	39,6	4,35	121,7	118,3	3,88
C	47,7	37,7	3,34	36,2	39,5	3,70	32,6	39,9	4,34	116,2	117,2	3,82

Men kaste vi dernæst Øjet paa Tabel IV, som vedrører Slagtningsresultaterne, falde næsten alle Tallene ud til Fordel for Krydsningerne.

Tabel IV.

## Sammenligning mellem Krydsninger og Svin af Landrace.

(Kvalitet af Flæsk.)

Afdeling	Vægt pr. Slagtning		pCt. Svind		pCt. Eksportflæsk	Points f. Flæskest Fasthed	Kroppens Længde i Tm. fra Hofteskaal til Snit ved Halsen	Points for					
	Levende	Slagtet, afkolet	Ved Slagtning	Som Affald				Bovparti	Ryg-flæskest		Bugpartiets Form og Fylde	Skinkestens Form og Størrelse	Hoved, Ben og Sværens Finhed
									Tykkelse	Fordeling			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
B	169,8	133,3	21,5	14,5	64,0	12,8	34,3	11,5	11,0	12,1	11,5	11,6	12,0
C	171,8	132,7	22,8	15,2	62,0	12,0	34,5	11,4	11,5	11,9	10,3	10,6	11,2

Ved Betragtning af Rubrikerne 3, 4 og 5 fremgaar det, at B-Holdene have 1,3 pCt. Slagtesvind og 0,7 pCt. Affald mindre, men 2 pCt. Eksportflæsk mere end C-Holdene, og navnlig det sidste maa betragtes som en væsentlig Forskel til Gunst for B-Holdene.

I Tal for Flæskets Fasthed have B-Holdene 0,8 mere end C-Holdene, medens Tallene for Bovpartiet samt Ryglæskets Tykkelse og Fordeling ere meget nær ens for begge Afdelinger. For Bugflæsk, Skinker og Finhed have B-Holdene henholdsvis 1,2, 1,0 og 0,8 Points mere end C-Holdene, hvilket kvalitativt set giver B-Holdene en betydelig Overvægt.

Beretningen slutter dette Afsnit med følgende Bemærkninger: Ved Sammenligning mellem et stort Antal Hold Svin af Krydsninger og af Landrace bliver Hovedresultatet, at til Produktion af 120 Pd. Tilvækst (levende) have Krydsningerne brugt 4 Dage og 8 F.-E. mere end Landracesvinene, hvorimod disse have 1,3 pCt. Slagtesvind og 0,7 pCt. Affald mere, men 2 pCt. Eksportflæsk mindre end Krydsningerne; tilmed have Landracesvinene ved Bedømmelsen af de slagtede Kroppe erholdt 1,2 og 1 pCt. mindre Points for saa værdifulde Partier som Bug og Skinke og tillige 0,8 Points mindre i Finhed.

Et 4. Hovedafsnit af Beretningen omhandler en Sammenligning mellem Afkom af forskellige Slægter af Landracen.

I dette Afsnit behandles Materialet af Landrace i 15 Afdelinger i Henhold til de Slægter og Stammer, hvorunder de enkelte Hold kunne henføres, og indenfor hver af disse 15 Afdelinger indordnes Holdene atter i Slægtsled, saaledes at man faar Rede paa de forskellige Slægters og Slægtsleds Forhold som Forsøgsobjekter. En saadan Fremstilling har selvfølgelig betydelig Interesse for dem, som have med den detaillerede Ledelse af Avlen at gøre; thi det indgaaende Kendskab, som derved erhverves til den Trivelighed og Slagteværdi, som bestemte Familiekombinationer have medført, giver en værdifuld Vejledning ved Udvalget af Stamdyr. Paa den anden Side skal man vogte sig for at drage vidtgaaende Slutninger af et Materiale, der ikke er mere omfattende end det her foreliggende bliver, naar det udstrækkes til at belyse saa mange Forhold som 15 Slægters forskellige Slægtsled, hvilket Beretningen ogsaa meget stærkt fremhæver. Jeg tror derfor, at jeg vilde gaa

for vidt, hvis jeg i Enkelthederne vilde forelægge denne Del af Beretningen her. Og jeg skal da indskrænke mig til om denne Sag at fremhæve, hvad Beretningen derom indeholder i et kort Slutningsoverblik, hvori det hedder: »Indenfor Landracen er der baade i Trivsel og Kvalitet en ikke ringe Forskel imellem Holdene indbyrdes, men ved at samle disse i Slægter viser det sig, at for de Slægter, hvor der har været saa mange Hold inde til Forsøg fra hver Generation, at man har kunnet faa et lille Begreb om de enkelte Slægtleds Trivsel og Kvalitet, har der næsten overalt været en Antydning af, at Forbruget af Pd. Korn pr. Pd. Tilvækst er stigende fra Generation til Generation. Ligeledes er pCt. Svind ved Slagtning stigende, men pCt. Eksportflæsk i samme Grad dalende fra Slægtled til Slægtled. I Tildelingen af Points for Flæskets Kvalitet, Bugens Fylde, Skinkernes Form og Knoglernes Finhed er der derimod nærmest en Fremgang at spore fra den ene Generation til den følgende.«

Uagtet det kun er ganske smaa Variationer, der give Anledning til disse Betragtninger angaaende Landracens Udvikling fra Slægtled til Slægtled, og uagtet nogle af disse Variationer pege i en heldig Retning, er det dog ikke noget lyst Helhedsindtryk, de efterlade. Navnlig ser det noget sort ud, at Tilvæksten pr. Foderenhed er noget i Tilbagegang. Men paa den anden Side maa man være taknemlig for, at dette Forhold ved nøjagtige Forsøg er bragt frem for Dagens Lys; thi da har man ogsaa Haab om at kunne modvirke det. Og Beretningen indeholder desuden en Antydning af Aarsagsforbindelsen mellem den tiltagende Finhed af Landracen og den Kendsgerning, at Forbruget af Pd. Korn pr. Pd. Tilvækst gennemgaaende er steget fra Generation til Generation. Side 85 anføres det nemlig, at det er en almindelig Mening, at Dyr med hurtig Vækst give den billigste Produktion, men at man i Landraceavlen i de senere Aar har arbejdet hen til at faa Landsvinene mere fine og ædle, og at der er stor Sandsynlighed for, at dette Forædlingsarbejde tildels er gaaet ud over den hurtige Vækst, og at det har haft en lidt dyrere Produktion til Følge. Dette er vist rigtigt. Dyrskuebestræbelserne gaa nemlig i mange Egne af Landet i høj Grad ud paa at forcere Landracens Udvikling i Retning af Finhed og Ædelhed, og Indehaverne af Avlscentrene ere ofte tilbøjelige til at

lade sig lede for stærkt af Udsigten til høje Præmier, for at faa deres Navn bekendt. — En langsommere Fremgang i nævnte Retning er nok tilraadelig.

I det her omhandlede Afsnit gives der ikke alene en Fremstilling af de enkelte Slægters og Slægtleds Forhold, men der fremsættes ogsaa et Helhedsindtryk af alle de Hold Svin af Landrace, som have været inddragne under Forsøgene. Da dette Helhedsindtryk imidlertid ikke afviger væsentligt fra det, som fremgaar ved en Betragtning af Tallene for C-Holdene (Landracesvin) i Tabel IV, skal jeg ikke komme nærmere ind derpaa her.

Med Hensyn til de hver Slægt af Landracen nærstaaende Krydsningshold, da viser det sig af de gjorte Sammenligninger, at de uden Undtagelse ere de dermed sammenhørende Slægtled af Landracen overlegne i Kvalitet og i pCt. Eksportflæsk, men at de ofte — dog ikke altid — have et lidt større Forbrug af Pd. Korn pr. Pd. levende Tilvækst.

Afsnittet indeholder ogsaa interessante Oplysninger om, hvorledes Landsvinene fra hvert af de 7 Distrikter, hvori Landet m. H. t. Svineavlens Ledelse er inddelt, have klaret sig; hvorledes Landraceholdene have udviklet sig paa hver enkelt Forsøgsgaard samt flere andre særdeles interessante Enkeltheder, som det dog vilde føre for vidt at komme ind paa her.

I et Afsnit af Beretningen gøres der opmærksom paa, at der i de 3 her i denne Anmeldelse netop behandlede Afsnit kun findes omtalt de 3 Vækstperioder, som omfatte Tilvæksten fra 35 til 155 Pd., og at dette staar i Forbindelse med den Kendsgerning, at de fleste Svin ere afgaaede til Slagteriet med en Vægt af 175 à 185 Pd., saaledes at de ikke have gennemgaaet den 4. Vækstperiode fra 155 til 195 Pd. Men det tilføjes, at enkelte Hold imellem først ere afgaaede, efter at Dyrene have naaet en Vægt af 190 Pd. og derover. Disse Hold kunde altsaa benyttes til Belysning af den 4. Vækstperiodes Forhold, hvilken Fremstilling ogsaa finder Sted i Beretningen. Men da Materialet kun omfatter 1 Hold Yorkshiresvin, 6 Hold Krydsninger og 17 Hold af Landracen, ere Tallene ikke værdifulde nok til Belysning af Forholdet mellem de 3 Afstammings typer. Jeg skal derfor indskrænke mig til at oplyse, at denne Fremstilling bekræfter den almindelige Erfaring, at Foder-

mængden til hvert Pd. Tilvækst stadig er stigende med Dyrenes Vækst.

Sluttelig skal jeg kun omtale, hvad der anføres paa Beretningens 94. Side, at Forbruget pr. Pd. Tilvækst gennemgaaende har været noget mindre ved dette end ved de tidligere Forsøg, hvilket fremgaar af følgende Talmateriale:

	Vækstperiode		
	I 35—75 Pd.	II 75—115 Pd.	III 115—155 Pd.
Pd. Korn pr. Pd. Tilvækst (30. Beretn.)	3,6	4,2	4,9
— Vinterforsøg . . . . .	3,7	4,5	5,2
— Sommerforsøg . . . . .	3,5	4,0	4,6
— pr. Pd. Tilvækst (42. Beretn.)	3,6	4,2	4,9
Samtlige Hold i nærværende Beretn.	3,4	3,8	4,4

Forsøgslaboratoriet søger Forklaringen hertil dels i den Omstændighed, at saa godt som alle Raceforsøgene have været udførte om Sommeren, og dels i, at det til samme benyttede Materiale gennemgaaende har været bedre end Materialet ved de tidligere Forsøg.

Hermed har jeg da saa godt som muligt anmeldt Forsøgslaboratoriets 64. Beretning. Men som enhver vil se, er det kun et ringe Uddrag af den Mangfoldighed af Oplysninger, som Beretningen rummer, jeg har kunnet gengive her. Jeg haaber derfor, at Gennemlæsningen af mine Bemærkninger kun maa foranledige Anskaffelsen og Tilegnelsen af selve Beretningen, der er et værdifuldt Aktstykke for enhver, der med særlig Interesse beskæftiger sig med Svineavl.

Som Hovedresultat af Beretningen mener jeg at turde udtale, at den giver os Vished for, at vi have en trivelig Svinebestand her i Landet, hvad enten vi holde os til Yorkshire-racen, Krydsningerne i 1. Led eller Landracen. Der er derfor god Mening i, at vi paa Grundlag af Landsvinecentrene søge at

fuldkommengøre den danske Landrace. Den Tilbagegang, som i visse Retninger er paavist med Hensyn til Landsvinecentrenes Bestand, lader sig sikkert uden stor Vanskelighed modvirke nu, da vi have faaet Øjet aabnet for dens Tilstedeværelse. Og heldigvis tyder Beretningen samtidig paa, at Bestanden i vore Landsvinecentre i andre Retninger er i Fremgang.

Men ogsaa i anden Henseende vise Forsøgsresultaterne, at den Plan, som er lagt for Svineavlens Ledelse, er rigtig, da det deraf fremgaar, at Landracens Flæsk endnu ikke er nogen fin Eksportvare, men at Krydsningerne mellem Søer af Landracen og Orner af Yorkshireracen give et Produkt, som er betydeligt bedre, og som ikke er nævneværdigt dyrere at frembringe.

Svineavlens Ledelse gaar jo netop ud paa at udvikle Landracen til største Fuldkommenhed, og indtil dette naas, at frembringe Brugsdyret ved at krydse Søer af Landracen med Orner af Yorkshireracen. — Hele Avlssystemet er, som omtalt i Indledningen, netop organiseret saaledes, at denne Fremgangsmaade kan gennemføres.

---